

A Magyar Tudományos Akadémia

állásfoglalása Magyarország önkormányzatai közterületeinek elnevezéseiről a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben biztosított felhatalmazás alapján

Megnevezés	MTA állásfoglalás	Állásfoglalás száma	Indoklás
Alkotmány	használható	MTA BTK-T/1833-7-1/2012	Bár az elnevezés a kommunista diktatúra idején vált gyakorivá, használata a törvény értelmében nem tiltható meg, mivel ezzel a kifejezés használatát az önkényuralmi rendszerre közvetlenül utalónak tekintenénk. Ráadásul a tiltás esetén az Alkotmánybíróság nevét is szükséges lenne megváltoztatni, szükségtelenül, hiszen a kifejezés jelentése semleges. A kifejezés önmagában tehát nem utal közvetlenül önkényuralmi politikai rendszerre, így továbbra is használható közterület elnevezésére.
Alpári Gyula	nem javasolt	MTA BTK-T/5-12-1/2013. MTA BTK-T/5-5-1/2013.	Radikális baloldali szociáldemokrata pártmunkás (1882–1944). A magyarországi ifjúmunkás mozgalom egyik megszervezője. Az MSZDP pártvezetésének radikális bírálója, 1910-ben kizárták a pártból. Az I. világháború alatti a nemzetközi háborúellenes mozgalom egyik jelentős személyisége. 1918 őszén csatlakozott a KMP-hez, a Tanácsköztársaság alatt népbiztos helyettes, Kun Béla közeli munkatársa. A kommun bukása után emigrált, a két háború között a csehszlovák, a német és a francia kommunista mozgalomban tevékenykedett. 1944-ben a Gestapo Párizsban letartóztatta, a sachsenhauseni koncentrációs táborban gyilkolták meg. Neve közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.
Április 4.	nem javasolt	MTA BTK-T/5-12-1/2013	Az Ideiglenes Nemzeti Kormány már 1945-ben a felszabadulás ünnepévé nyilvánította április 4-ét, de az csak 1950-től, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 10. számú törvényerejű rendeletével vált kiemelt állami ünneppé a kommunista diktatúra idején. A törvényerejű rendelet szerint „április 4. a legdöntőbb fordulat Magyarország ezeréves történetében és a magyar nép küzdelmekben gazdag életében [...] Április 4. a magyar nép soha el nem múló hálójának, forró szeretetének, a baráti és szövetségi hűségnek ünnepe, felszabadítója, példaképe, függetlenségének oltalmazója, a béke legfőbb őre és legerősebb támasza a Szovjetunió, a dicsőséges szovjet hadsereg, népünk és a haladó emberiség tanítója s igaz barátja, a nagy Sztálin iránt.” Bár az idegen ország fegyveres erejének számító német hadsereg kiűzése és az önkényuralmi nyilaskeresztes hatalom megtörése számos civilt mentett meg a haláltól vagy közvetlen életveszélytől, más civil emberek vagy néha ugyanazok életét viszont a szovjet hadsereg, vagyis szintén egy idegen ország fegyveres ereje sodorta életveszélybe, vagy ölte meg. Utóbbiak hozzátartozói számára a felszabadulás kifejezés használata kegyeletsértő is lehet. A kifejezés a kommunista diktatúra egyik legfontosabb állami ünnepére, ezzel az önkényuralmi politikai rend-

Asztalos János	nem javasolt	MTA BTK-T/5-8-1/2013	szerre közvetlenül utal, ezért nem használható. Ékszerész alkalmazott (1918–1956). 1939-től az illegális kommunista párt tagja, 1945 és 1948 között pártmunkás, 1948 és 1956 között hivatásos katona, politikai tiszt, ezredes. 1956. október 30-án az MDP Budapesti Bizottsága Köztársaság téri épületében lévő ÁVH-s egység egyik parancsnokaként, a védelem egyik irányítójaként esett el a pártház ostroma során. 1956 után ártatlanul meggyilkolt parlamenterként emlegették a Fehér Könyvek nyomán. Halálának körülményei ma is vitatottak, parlamenti fellépése nem igazolt. 1956 után a „fasiszta ellenforradalmi terror egyik áldozatává” emelték. Neve közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.
Áchim András	használható	MTA BTK-T/5-3-1/2013.	Parasztpolitikus, képviselő, szerkesztő (1871–1911). 1906-ban megalapította a Független Szocialista Pártot. A nagybirtokok fölosztásának és a parasztok földhöz juttatásának követelője. Emiatt többször került összetűzésbe a hatóságokkal. Képviselőként demokratikus reformok, elsősorban a földreform szószólója. 1911-ben Zsilinszky Gábor (Bajcsy-Zsilinszky Endre testvére) lelőtte. Bár nevének használata közterület vagy közintézmény elnevezésében a kommunista diktatúra idején vált általánossá elsősorban halálának körülményei miatt, a törvény értelmében maga a személy nem vett részt „XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában”, így neve továbbra is használható közterület vagy közintézmény elnevezésére.
Bacsó Béla	használható	MTA BTK-T/5-3-1/2013	Író, újságíró (1891–1920). A Kassai Napló, 1919-től a szociáldemokrata Népszava munkatársa. A Tanácsköztársaságban politikai szerepet nem vállalt, így nem vett részt önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában. Csak halálának körülményei (Somogyi Bélával együtt hurcolták el) és nevének későbbi felhasználása a kommunista propagandában tették őt „kommunista mártírrá”. Bár nevének használata közterület vagy közintézmény elnevezésében a kommunista diktatúra idején vált általánossá elsősorban halálának körülményei miatt, a törvény értelmében maga a személy nem vett részt „XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában”, így neve továbbra is használható közterület vagy közintézmény elnevezésére.
Bajcsy-Zsilinszky Endre	használható	MTA BTK-T/5-3-1/2013.	Fajvédő, majd kisközgazda politikus, publicista, országgyűlési képviselő (1886–1944). A második világháború alatti nemzeti ellenállás emblematikus személyisége. 1944. december 24-én Sopronkőhidán kivégezték. Nevét számos közterület, emléktábla, szobor őrzi. Nem vett részt önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában, ezért neve használható közterület elnevezésére.
Béke	használható	MTA BTK-T/1833-1-1/2012	Bár az elnevezés a kommunista diktatúra idején vált gyakorivá, használata a törvény értelmében nem tiltható meg, mivel ezzel a kifejezés használatát az önkényuralmi rendszerre közvetlenül utalónak tekintenénk. A kifejezés önmagában nem utal közvetlenül önkényuralmi politikai rendszerre, így továbbra is használható.

Beloianisz	használható	MTA BTK-T/1833-7-1/2012	Nikosz Beloianisz (1915–1952). Görög kommunista vezető, kivégezték. 1952 óta egy Fejér megyei falu viseli a nevét, ahol sok görög menekült és leszármazottaik laknak. 1998-ban a magyar és görög államfő közösen látogatott a településre, ezért mára az elnevezés inkább a görög–magyar barátságra, mint a kommunista politikusra emlékeztet. Így neve használható közterület elnevezésére, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdésének értelmében XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában <i>nem</i> vett részt.
Bernáth Lajos	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Tanár (1869–1945). 1919-ben a Tanácsköztársaság lelkes támogatója, a kiskunhalasi direktórium egyik irányítója. A két világháború között költőként, illetve baptista teológusként lett ismert. A Tanácsköztársaság települési hatalmi szerveinek tagjaként részt vett „XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában”, ezért a törvény értelmében neve nem használható közterület vagy közintézmény elnevezésére.
Bokányi Dezső	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Író, újságíró (1871–1940). 1895-től a Népszava szerkesztője, az építőmunkások szervezetének (MÉMOSZ) egyik alapítója. 1918-ban a Nemzeti Tanács tagja. A Tanácsköztársaság tevékeny részese, munkaügyi és népjóléti népbiztos, a Vörös Hadsereg III. hadtestének parancsnoka. A kommünt irányító egyesült munkáspárt vezetőségének tagja. 1920-ban a népbiztos perben halálra ítélték, 1922-ben a Szovjetunióba került fogolycserére. A sztálini terror áldozata. Neve közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.
Bundzsák István (Kiskunhalas)	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Földműves, majd urasági kocsis (1881–1947). Az I. világháborúban katona. 1918 őszén Kiskunhalason a helyi rendőrséget, majd 1919-ben a Vörös Őrséget szervezte. A két világháború között a Szociáldemokrata Párt helyi szervezetének tagja, majd elnöke. 1944 decemberétől az Ideiglenes Nemzetgyűlés tagja. 1945-től a kiskunhalasi Nemzeti Bizottság és SzDP elnöke. A Tanácsköztársaság alatti tevékenysége miatt neve közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.
Császy László	nem javasolt	MTA BTK-T/5-5-1/2013.	Gimnáziumi tanár (1882–1919). 1911-től a kiskunhalasi gimnáziumban tanított és lapot is szerkesztett. 1919-ben a gimnázium igazgatója és a helyi direktórium tagja lett. Román katonák gyilkolták meg több társával együtt. A Tanácsköztársaság alatti tevékenysége miatt neve közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.

Darvas József	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Író, politikus (1912–1973). 1945-től a Nemzeti Parasztpárt szűkebb vezetőségének tagja, támogatta a Magyar Kommunista Párt politikáját. Az 1940-es évek végétől a Magyar Dolgozók Pártja, később a Magyar Szocialista Munkáspárt tagja. 1947–1949-ben építés- és közmunkaügyi, 1949–1950-ben építésügyi, 1950–1951-ben vallás- és közoktatásügyi, 1951–1953-ban közoktatásügyi, 1953–1956-ban népművelési miniszter, 1951–1956-ban az Országos Felsőoktatási Tanács, 1951-től 1953-ig és 1959-től az Írószövetség elnöke, 1972–1973-ban az Elnöki Tanács tagja. Neve közterület elnevezésére nem használható, mivel részt vett XX. századi önkényuralmi rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában.
Demény Rezső	nem javasolt	MTA BTK-T/5-7/2013.	Tanító, politikus (1885–1919). 1919. március 21. előtt a Kommunisták Magyarországi Pártjának tagjaként tevékenykedett, a Magyarországi Tanácsköztársaság kikiáltása után Rácalmáson tagja lett a Forradalmi Tanácsnak. A diktatúra bukása után különítményesek meggyilkolták. Mivel részt vett XX. századi önkényuralmi rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában, neve közterület elnevezésére nem használható.
Dimitrov	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-3-1/2012	Georgi Dimitrov bolgár kommunista politikus (1882–1949). 1935 és 1943 között, a sztálini „tisztogatások” csúcspontján a Kommunista Internacionálé főtitkára. 1945 után Bulgária kommunista „átállításának” vezetője, 1946 novemberétől haláláig miniszterelnök, 1948-ban a Bolgár Kommunista Párt főtitkára. Személyéről közterület nem nevezhető el, mivel részt vett XX. századi önkényuralmi rendszer megalapozásában, kiépítésében és működtetésében.
Dobi István	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-2-1/2012.	Politikus (1898–1968). 1949–1952 között a minisztertanács elnöke, majd 1952–1967 között a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke. Emiatt neve közterület vagy közintézmény elnevezésében nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.
Erdei Ferenc	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Agrárközgazdász, politikus, szociográfus, falukutató (1910–1971). Az MTA tagja, Kossuth-díjas parlamenti képviselő (1944–1971). A háború előtt a „népi írók” csoportjának tagjaként a Válasz című folyóirat és a nagy visszhangot kiváltó Futóhomok című, parasztságról szóló szociográfia (1937) szerzője, a Nemzeti Parasztpárt egyik megalakítója. 1944. december 22.–1945. november 15. között az ideiglenes nemzeti kormány belügyminisztere; egyik megszervezője az ÁVH elődjének számító Államrendőrség Politikai Rendészeti Osztályának; 1948–1949 között államminiszter, 1949–1953 között földművelésügyi miniszter (a kulák-listák idején), 1953–1954 között igazságügy miniszter, 1954–1955 között földművelésügyi miniszter, 1955.XI.15.–1956.X.31. között a minisztertanács elnökhelyettese. 1957-től az Agrártudományi Kutató Intézet igazgatója, ezzel párhuzamosan 1957–1964 és 1970–1971 között az MTA főtitkára, 1964–1970 között alelnöke. Nagy szerepe volt a kollektivizálásban; 1948-ban és 1962-ben Kossuth-díjat kapott. Nevének használata közterület vagy közintézmény elnevezésében nem javasolt, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2)

			bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.
Élmunkás	nem javasolt	MTA BTK-T/5-9-1/2013	A kifejezés a magyar nyelvben az 1948-ban szovjet mintára (ударник) indított élmunkás-mozgalom propagálásának hatására vált közkeletűvé (az orosz kifejezés is csak az első szovjet ötéves terv (1929–1933) idején terjedt el széles körben ebben az értelemben). A mozgalom 1950-ben átadta helyét a sztahanovista mozgalomnak, addig körülbelül 16200 élmunkásjelvényt osztottak ki elsősorban ipari munkásoknak. A szó közvetlenül az ipari termelés sztálinizálására utal, ezért használata nem javasolt, mivel a kifejezés a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint „XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.”
Fazekas Gábor (Kiskunhalas)	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Kiskunhalasi földmunkás (1858–1957). A XIX. századi kiskunhalasi földmunkás mozgalom résztvevője és vezetője, az 1895-ben megalakult Balassi Munkásegylet vezetője. Aratósztrájkok szervezője, osztályellenes izgatás miatt elítélték. Később az MSZDP kiskunhalasi alapítója, a helyi földmunkás szervezet elnöke. 1918. novemberől a helyi Munkás-, majd Néptanács tagja. 1919-ben direktórium tag, városi tanács tag, intézőbizottsági és megyei tanács tag volt. A Tanácsköztársaság bukása után bebörtönözték, 1930-ban az MSZDP újjáalakított kiskunhalasi szervezet megalapítója volt. Bár szerény mértékben, de szerepet vállalt a Tanácsköztársaság önkényuralmi rendszerének rövid idejű fenntartásában, ezért róla közterület nem nevezhető el.
Fejlődés	használható	MTA BTK-T/1833-4-1/2012	Bár az elnevezés a kommunista diktatúra idején vált gyakorivá, használata a törvény értelmében nem tiltható meg, mivel ezzel a kifejezés használatát az önkényuralmi rendszerre közvetlenül utalónak tekintenénk. A kifejezés önmagában nem utal közvetlenül önkényuralmi politikai rendszerre, így továbbra is használható.
Felszabadítók	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	A „felszabadulás ünnepére” utaló szó. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány már 1945-ben a felszabadulás ünnepévé nyilvánította április 4-ét, de az csak 1950-től, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 10. számú törvényerejű rendeletével vált kiemelt állami ünnepé a kommunista diktatúra idején. A törvényerejű rendelet szerint „április 4. a legdöntőbb fordulat Magyarország ezeréves történetében és a magyar nép küzdelmeiben gazdag életében [...] Április 4. a magyar nép soha el nem múló hálájának, forró szeretetének, a baráti és szövetségi hűségnek ünnepe, felszabadítója, példaképe, függetlenségének oltalmazója, a béke legfőbb őre és legerősebb támasza a Szovjetunió, a dicsőséges szovjet hadsereg, népünk és a haladó emberiség tanítója s igaz barátja, a nagy Sztálin iránt.” Bár az idegen ország fegyveres erejének számító német hadsereg kiűzése és az önkényuralmi nyilaskeresztes hatalom megtörése számos civil mentett meg a haláltól vagy közvetlen életveszélytől, más civil emberek vagy néha ugyanazok életét viszont a szovjet hadsereg, vagyis szintén egy idegen ország fegyveres ereje sodort életveszélybe vagy ölt meg. Utóbbiak hozzátartozói számára a felszabadulás kifejezés használata kegyeletsértő is lehet. A kifejezés a kommunista diktatúra egyik legfontosabb állami ünnepére, ezzel az önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal, ezért nem használható.
Felszabadulás	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-1-1/2012	Az Ideiglenes Nemzeti Kormány már 1945-ben a felszabadulás ünnepévé nyilvánította

			<p>április 4-ét, de az csak 1950-tól, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 10. számú törvényerejű rendeletével vált kiemelt állami ünneppé a kommunista diktatúra idején. A törvényerejű rendelet szerint „április 4. a legdöntőbb fordulat Magyarország ezeréves történetében és a magyar nép küzdelmekben gazdag életében [...] Április 4. a magyar nép soha el nem múló hálójának, forró szeretetének, a baráti és szövetségi hűségnek ünnepe, felszabadítója, példaképe, függetlenségének oltalmazója, a béke legfőbb őre és legerősebb támasza a Szovjetunió, a dicsőséges szovjet hadsereg, népünk és a haladó emberiség tanítója s igaz barátja, a nagy Sztálin iránt.” Bár az idegen ország fegyveres erejének számító német hadsereg kiűzése és az önkényuralmi nyilaskeresztes hatalom megtörése számos civilt mentett meg a haláltól vagy közvetlen életveszélytől, más civil emberek vagy néha ugyanazok életét viszont a szovjet hadsereg, vagyis szintén egy idegen ország fegyveres ereje sodort életveszélybe vagy ölt meg. Utóbbiak hozzátartozói számára a felszabadulás kifejezés használata kegyeletsértő is lehet. A kifejezés a kommunista diktatúra egyik legfontosabb állami ünnepére, ezzel az önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal, ezért nem használható.</p>
Frankel Leó	használható	MTA BTK-T/5/2013	<p>Ötvös, újságíró (1844–1896). 1861-től Németországban, majd Franciaországban élt. Részt vett a korai szocialista mozgalmakban, így az I. Internacionálé munkájában, amiért letartóztatták Franciaországban. 1871-ben a párizsi kommün idején szabadították ki, s egyúttal a kommün munka- és kereskedelemügyi bizottságának lett a vezetője. A kommün leverése után a megtorlás elől Londonba menekült. 1876-ban visszatért Magyarországra, ahol bekapcsolódott a munkásmozgalom szervezésébe. Az első magyar szociáldemokrata párt (Magyarországi Általános Munkáspárt) egyik alapítója 1880-ban. 1881-ben egy sajtóperben lázításért másfél év szabadságvesztésre ítélték. Szabadulása után Ausztriában, Nagy-Britanniában és Franciaországban élt. 1896-ban Párizsban halt meg és temették el, ahol obeliszk őrzi emlékét. 1945 után a munkásmozgalmi előfutárok között tartották számon, hamvait is hazahozták, így jelenleg a Kerepesi temető Munkásmozgalmi Panteonjában nyugszik. Az országban több helyütt utca őrzi a nevét. XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában nem vett részt, így neve használható közterület elnevezésére.</p>
Fürst Sándor	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-3-1/2012	<p>Kommunista tisztviselő (1903–1932). 1926-tól a Kommunisták Magyarországi Pártja tagja, 1929-től az illegális párt titkárságának tagja. Fő feladata a szakszervezetekben tevékenykedő kommunisták irányítása volt. 1932 júliusában letartóztatták, és egy rögtönítélő bíróság halálra ítélte. Neve a vele egy időben kivégzett Sallai Imrével együtt a kommunista ellenállás jelképe lett, így közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásához kapcsolható.</p>
Gagarin	használható		<p>Jurij Gagarin szovjet katonatiszt (1934–1968), az első ember a világűrben (1961), a szovjet műszaki fejlesztés amerikaiakat megelőző sikerének szimbóluma lett. Emberi, tudományos teljesítménye vitathatatlan, az egész világon elismert. Közvetlen politikai hatalom gyakorlását lehetővé tevő szerepe soha nem volt. Ugyanakkor évtizedeken át a</p>

			kommunista emberideál mintaképeként állították be, használták a kommunikációban. Személy szerint tehát nem vett részt az önkényuralmi politikai rendszer fenntartásában, hanem a kommunista politikai rendszer használta fel nevét, teljesítményét. Ezért neve közterület elnevezésére használható.
Garbai Sándor	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Szociáldemokrata politikus, miniszter (1879–1947). Különböző szociáldemokrata szervezetekben dolgozott, többek között 1903-tól a Magyar Építőmunkások Országos Szövetsége (MÉMOSZ) elnöke, 1903-tól 1919-ig a Munkásbiztosító Intézet elnöke, 1907-től az Országos Munkásbiztosító Pénztár alelnöke, 1910-től elnöke. 1918-ban tagja a Károlyi-kormánynak. A Tanácsköztársaság idején a Forradalmi Kormányzótanács elnöke. A kommünt követő szociáldemokrata Peidl-kormányban közoktatásügyi miniszteri tárcát vállalt. 1919 augusztusában emigrált, Ausztriában, Csehszlovákiában, majd Franciaországban élt. A Tanácsköztársaság idején játszott szerepe miatt a 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése értelmében neve nem használható közterület vagy közintézmény elnevezésére.
Gorkij	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Világirodalmi jelentőségű orosz-szovjet író, irodalomkritikus, publicista (1868–1936). Már neves íróként lesz az 1900-as évek elején az Oroszországi Szociáldemokrata Párt tagja, a bolsevik csoporthoz csatlakozik. Leninnel szemben korainak tartja a forradalmat 1917-ben, de támogatja a konszolidálódó szovjethatalmat, világirodalmi kiadót szervez. Politikai konfliktusok miatt 1921-től 1931-ig külföldön él, 1931-ben hazatér, a Szovjet Írószövetség első elnöke lesz, így részt vesz a szovjet önkényuralmi rendszer fenntartásában, ha annak egyes jelenségeit nemegyszer éles konfliktusokat vállalva bírálja. Neve ezért közterület és közintézmény elnevezésére nem használható.
Győzelem	használható	MTA BTK-T/5/2013	Bár a fogalom köztéri elnevezésként a kommunista diktatúra idején vált gyakorivá, a kifejezés a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül nem utal, így köztéri elnevezésként használható.
Haladás	használható	MTA BTK-T/1833-4-1/2012	Bár a fogalom köztéri elnevezésként a kommunista diktatúra idején vált gyakorivá, a kifejezés a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdés szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül nem utal, így köztéri elnevezésként használható.
Hámán Kató	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-3-1/2012	Kommunista mozgalmi vezető (1884–1936). 1918-tól a Kommunisták Magyarországi Pártjának tagja, a Vegyipari Dolgozók Szakszervezetének titkára. A Magyarországi Szocialista Munkáspárt (1925) egyik alapítója. 1925-ben illegális kommunista tevékenységért elítélték, 28 havi börtönbüntetés után szabadult. A Magyarországi Vörös Segély titkáraként dolgozott. 1934-ben újabb, rövid idejű szabadságvesztésre ítélték. Személyéről közterület és közintézmény elnevezése nem javasolt, mivel a kommunista propagandában gyakran használt neve kapcsolódik XX. századi önkényuralmi rendszer megalapozásához és fenntartásához.
Husztai Ferenc	nem javasolt	MTA BTK-T/5-32-1/2013.	Egyetemi hallgató majd munkásmozgalmi aktivista (1893-1938). 1918-ban orosz hadi-

			fogságból került haza Magyarországra. Tagja lett a Kommunisták Magyarországi Pártjának, 1919-ben a zalaszentgróti járás forradalmi törvényszékének vádbiztos. 1920-ban néhány hónapos szabadságvesztés után Ausztriába, majd 1923-ban a Szovjetunióba távozott. Aktív tagja a KMP-nek, az 1930-as évek elején rövid ideig vezetője. 1937-ben letartóztatták, halálának körülményei nem ismeretesek. Neve közterület vagy közintézmény elnevezésében nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában vett részt, bár e rendszer áldozata lett.
Ifjúnokás	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-2-1/2013.	Bár a kifejezést a második világháború előtt elsősorban a fiatal ipari munkások megnevezésére használták (például Európai Keresztény Ifjúnokás Szövetség [European Young Christian Workers], Belgium, illetve Keresztény Ifjúnokások Internacionálja [International of Young Christian Workers]), a második világháború után a kifejezés a közterek és közintézmények elnevezésében a kommunista diktatúra munkásosztály vezető szerepét deklaráló, hivatalos ideológiájának hatására terjedt el. A kifejezés a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal, így köztéri elnevezésként használata nem javasolt.
József Attila	használható	MTA BTK-T/5/2013	Költő (1905–1937), a XX. századi magyar költészet egyik legnagyobb hatású és legkiemelkedőbb alakja. Költészete a magyar irodalmi kánon fontos része, évtizedekre meghatározta a magyar irodalmat. Az 1920-as évek végén szimpatizánsa, majd tagja lett az illegális kommunista pártnak, amellyel 1932 és 1934 között – részben a sztálinizmus hatásának megismerése és az ebből fakadó kiábrándulása miatt – megromlott a viszonya. A kommunista diktatúra számos más művésze mellett igyekezett az ő nevét is kisajátítani, ebben az időszakban neveztek el róla számos közterületet és közintézményt. Személy szerint nem vett részt az önkényuralmi politikai rendszer fenntartásában, hanem a kommunista politikai rendszer használta fel nevét, teljesítményét halála után. Ezért neve közterület elnevezésére használható.
Kállai Éva	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Tisztviselő (1917–1957). 1937-től a szociáldemokrata ifjúsági mozgalom aktív tagja, de hamar kommunista befolyás alá került. 1944 márciusától illegáltságban dolgozott, a kommunista párt tagja lett. 1945-től a VIII. kerületi pártbizottság munkatársa, majd a XI. kerületi pártbizottság első titkára lett. 1951-től 1953-ig budapesti pártiskola igazgatója volt. 1954-ben került a Budapesti Pártbizottságra, a Köztársaság téri pártház forradalom alatti ostromakor is itt tartózkodott (ekkor az MDP Budapesti Pártbizottság információs csoportjának vezetője volt). Amikor a pártházat elfoglalók közeledtek a szobájához, leugrott az emeletről. Még hat hónapig küzdöttek az életéért. Aktívan részt vett a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában, így neve utcanevként nem használható
Karikás Frigyes	nem javasolt	MTA BTK-T/5-31-1/2013.	Lakatossegéd, majd kommunista politikus (1891 – 1942). 1917-ben az Oroszországi Bolsevik Párt tagja. Hazatérése után a Kommunisták Magyarországi Pártjának tagja. 1919-ben a Vörös Hadsereg 39. dandárjának politikai biztosa. 1919-ben Ausztriába majd

			<p>a Szovjetunióba emigrált. Különböző európai országokban szervezte a kommunista mozgalmakat. 1932-ben Magyarországon letartóztatták és 3 évi szabadságvesztésre ítélték. Szabadulása után a Szovjetunióba távozott. Ott 1937-ben letartóztatták, és mint elítélt hunyt el. Neve közterület vagy közintézmény elnevezésében nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában vett részt.</p>
Károlyi Mihály	nem javasolt	MTA BTK-T/5-5-1/2013	<p>Arisztokrata politikus, miniszterelnök, az első magyar köztársaság elnöke (1875–1955). 34 éves koráig a nagybirtokos arisztokraták életét élte, majd egy évtizedre függetlenségi párti irányzatokat képviselve a magyar politika fontos szereplői közé került. Miután egyértelművé vált az Osztrák-Magyar Monarchia háborús veresége, és Magyarországon forradalom vetett véget az addigi politikai rendszernek, Károlyi háborúellenességén és németellenességén alapuló tekintélye révén kapott 1918. október 31-én miniszterelnöki kinevezést József főhercegtől. Másnap azonban felmentést kért és kapott esküje alól, így független kormány elnökeként folytatta tevékenységét. Első feladata a veszített háború befejezése és a közrend helyreállítása volt, s ebben december elejéig valamennyi magyarországi politikai és társadalmi erő támogatta. Miután az utolsó Habsburg uralkodó lemondott, a törvényhozói hatalmat ideiglenesen gyakorló Nemzeti Tanács november 16-án proklamálta Magyarország új államformáját, a népköztársaságot. Károlyi azonban csak január 11-én fogadta el a köztársasági elnökséget a Nemzeti Tanács végrehajtó bizottságától. Az új kormányban egyre nagyobb befolyásra tettek szert a szociáldemokrata miniszterek és mindinkább politikai tényezővé vált a november végén alakult kommunista párt. Március 20-án az antant hatalmak nevében Vix alezredes jegyzékben követelte kelet-magyarországi területek kiürítését egészen a Tiszáig. A kialakult válságos helyzetben az események megelőzték Károlyi döntéseit. Nem tudott a szociáldemokrata és kommunista párt egyesüléséről, közös kormányalakítási döntésükről és nem próbálta megakadályozni a Tanácsköztársaság kikiáltását. Ezt követő passzivitását a Tanácsköztársaság támogatásaként is lehetett értelmezni, de igen kritikusan szemlélte az eseményeket és július 4-én elhagyta az országot. A forradalmak után, emigrációs éve alatt aktív szerepe a magyar politikában nem lehetett, a hazai elit döntéseit politikai rokon- és ellenszenvai nem tudták befolyásolni. 1946-ban, egy demokratikus Magyarország kiépítésében bízva tért haza. A kommunista hatalomátvétel után rövid ideig követként szolgált a rendszerben, de megismervén a rendszer önkényuralmi jellegét, a Rajk-per idején, 1949 októberében ismét az emigrációt választotta. Az 1950-es évek végétől írható le újra neve Magyarországon, az 1960-s években megindult levelezésének és írásainak kiadása, de elhagyták a baloldalt kritizáló megjegyzéseit. A kommunista propaganda olyan, „osztálykorlátait túllépő” politikust kívánt belőle faragni, aki jól beilleszthető a korabeli szocialista rendszerhez vezető progresszió fő vonulatába. A rendszerváltás óta személyét publicisztikai és politikai viták övezik, többen, akárcsak az 1919 utáni években, rá hártják az első világháborút követő összeomlás, kapituláció, a forradalmak és Trianon felelősségét. Nem</p>

			állapítható meg minden kétséget kizáróan, hogy közvetlenül részt vett volna önkényuralmi rendszer megalapozásában, kiépítésében, fenntartásában; de vitatott történelmi szerepénél fogva nem javasolt, hogy róla közterületet, közintézményt nevezzenek el. Állásfoglalásunk a jelenlegi törvényi szabályozásból (a 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése) és a Károlyi Mihály élettörténetének publicisztikai és politikai megítéléséből adódó konklúziót fogalmaz meg további tudományos mérlegelés nélkül.
Kilián György	nem javasolt	MTA BTK-T/5-9-1/2013	Eredetileg lakatos (1907–1943). 1927-től az Egyesült Izzógyárban dolgozott, ahol illegális kommunista lapot (<i>Vörös Tungsram</i>) szerkesztett. Ezután lett a mozgalom ismert tagja; az ausztriai kommunista ifjómunkás kongresszuson ő képviselte a fiatal, kommunista magyar vasasokat. 1930–31-ben Moszkvában pártiskolai képzést kapott, majd hazatérve az <i>Ifjú proletár</i> című kommunista periodika szerkesztője. 1932-ben letartóztatták, egy évi börtönbüntetésre ítélték, majd rendőri megfigyelés alá került. Ez elől Moszkvába menekült, ahol katonai kiképzést kapott, majd a második világháborúban ejtőernyős partizánként harcolt a németek ellen. Egy lengyelországi bevetés során nyoma veszett, további sorsáról nincs tudomásunk. 1945 után számos intézményt – például az 1956-os forradalom egyik fontos helyszínét, a korábbi Mária Terézia laktanyát – neveztek el róla. Mivel az 1945 utáni önkényuralmi rendszer megalapozásában közvetve részt vett és 1948 után a legünnepeltebb partizán-mártírok közé tartozott, a 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése alapján róla közterület nem nevezhető el.
Kisdobos	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	A kifejezés közterület vagy közintézmény nevéként a Magyar Úttörők Szövetségének egykori tagságára való felkészítésre vonatkozik. A Kisdobosok (akik az általános iskola alsó tagozatos tanulói lehettek) 6. pontja szerint „A kisdobos úgy él, hogy méltó legyen az úttörők vörös nyakkendőjére.” A Magyar Úttörők Szövetségének legfontosabb feladata az iskolás gyermekek kommunista ideológia szerinti nevelése, valamint a DISZ (Dolgozó Ifjúság Szövetsége), illetve 1957-től a KISZ (Kommunista Ifjúsági Szövetség) tagságra történő felkészítés volt. E két utóbbi szervezet az önkényuralmi politikai rendszerben meghatározó szereppel bíró kommunista párt (Magyar Dolgozók Pártja, majd Magyar Szocialista Munkáspárt) ifjúsági szervezete volt. Mivel a kifejezés a kommunista diktatúrára, így XX. századi önkényuralmi rendszerre közvetlenül utal, közterület vagy közintézmény nevéként nem használható.
Kiss János	használható	MTA BTK-T/5/2013	Hivatásos katonatiszt, altábornagy (1883–1944). 1939-ben nyugállományba került. 1944-ben bekapcsolódott a nemzeti ellenállásba és a nyilas-hungarista hatalomátvételt követően a Magyar Nemzeti Felkelés Felszabadító Bizottság katonai vezetője lett. 1944 novemberében letartóztatták s 1944. december 8-án kivégezték. 1945. március 15-i hatállyal posztumusz vezérezredessé nevezték ki. Neve közterület elnevezésére használható.
Kocsis Lajos (Kiskunhalas)	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Kiskunhalasi földműves (1885–1919). A helyi földmunkás mozgalom részvevője. 1919-ben közellátási bizalmi, a Vörös Hadsereg 15. bácskai vörös ezredének tagja. Alakulatának visszavonulása után elfogták és kivégezték. Mivel részt vett XX. századi önkényuralmi rendszer fenntartásában, neve közterület elnevezésére nem használható.
Kókai László	nem javasolt	MTA BTK-T/5-9-1/2013	Traktoros, katona. (1933–1956). 1953-tól sorkatonaként a BM Belső Karhatalomnál

			szolgált. 1956. október 30-án a Magyar Dolgozók Pártja Budapesti Pártbizottsága Köztársaság téri épületénél vívott harc alkalmával halt meg, örvezetóként. Mivel részt vett XX. századi önkényuralmi rendszer fenntartásában, neve közterület elnevezésére nem használható.
Koltói Anna	használható	MTA BTK-T/5-7-1/2013.	(Kristóf Anna, 1891–1944). A csepeli Weiss Manfréd gyárban dolgozott, fiatalon bekapcsolódott a munkásmozgalomba. 1918-ban szakszervezeti bizalmiként, 1919-ben tiszviselőként dolgozott. A Tanácsköztársaság bukása után két évre bebörtönözték. Szabadulása után a szociáldemokrata párt aktivistája, a Vas- és Fémmunkás Szövetség nőszervező bizottságának egyik alapítója és titkára. 1941-től a budapesti törvényhatósági bizottság tagja. 1944. október 17-én józsefvárosi lakásán lőtték le a nyilasok, fejsérülésébe belehalt. Koltói nem vett részt XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában, így neve közterület elnevezésére használható.
Korányi Sándor	használható		Belgyógyász, egyetemi tanár, az MTA tagja (1866–1944). Nemzetközi jelentőségű élettani kutatásokat végzett. A két háború közti szociális viszonyok bírálója volt, elsősorban a tüdőbetegségek nagy számát köve össze a lakosság rossz életkörülményeivel. Bár az egyetem képviselőjében a felsőház tagja volt, politikai tevékenységet nem fejtett ki. Így XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában sem vett részt, neve közterület elnevezésére használható.
Korvin (Corvin) Ottó	nem javasolt	MTA BTK-T/5-31-1/2013.	Magántiszviselő, kommunista politikus (1894 – 1919). A Magyarországi Tanácsköztársaság időszakában a Belügyi Népbiztosság politikai osztályának vezetője. Súlyos felelősség terhelte a törvénytelen kínvallatások, politikai indíttatású ítéletek meghozatalában. 1919-ben halálra ítélték és december 29-én kivégezték. Neve közterület vagy közintézmény elnevezésében nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.
Kovács Sándor (Kiskunhalas)	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Kiskunhalasi földműves, MSZDP tag (1872–1919). 1919-ben városi és megyei tanács tag volt. 1919. májustól a háromtagú kiskunhalasi direktórium tagja és a szocializációs bizottságban is tagságot viselt. Küldött volt a Tanácsok Országos Gyűlésében. Kiskunhalasra bevonuló különítményes tisztek kivégezték. Mivel részt vett XX. századi önkényuralmi rendszer kiépítésében és fenntartásában, neve közterület elnevezésére nem használható.
Köztársaság	használható	MTA BTK-T/1833-1-1/2012	A kifejezés önmagában nem utal közvetlenül önkényuralmi politikai rendszerre, így továbbra is használható.
Kun Béla	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-3-1/2012	Szociáldemokrata, majd kommunista újságíró (1886–1939). A Kommunisták Magyarországi Pártja egyik megalapítója, a Magyarországi Tanácsköztársaság vezető személyisége, külügyi és hadügyi népbiztosa. Neve közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, és kiépítésében vett részt.

Landler Jenő	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Ügyvéd (1875–1928). A Magyar Vasutas Szövetség jogtanácsosa, később a szocialista vasutasok ügyvédje volt. 1908-tól a Szociáldemokrata Párt tagja. A hazai háborúellenes mozgalom egyik jelentős alakja, az 1918-as MÁV sztrájk egyik szervezője. 1918-ban a Nemzeti Tanács tagja lett. A Tanácsköztársaság kormányában kereskedelmi, majd belügyi népbiztos. A III. hadtest parancsnoka. A Vörös Hadsereg főparancsnokaként részese a sikeres északi hadjáratnak. A kommün bukása után emigrált, Franciaországban halt meg. Személyéről közterület nem nevezhető el, mivel részt vett XX. századi önkényuralmi rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában.
Lenin	nem javasolt	MTA BTK-T/5-1-1/2013	Lenin, Vlagyimir Iljics Uljanov (1870–1924). 1917-től a Népbiztosok Tanácsának Elnökéként meghatározó szerepe volt a szovjet kommunista diktatúra kiépítésében és fenntartásában. Neve tehát közterület elnevezésére nem használható, mivel Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában és kiépítésében vett részt.
Lukács György	nem javasolt	MTA BTK-T/5-11-1/2013	Világhírű filozófus (1885–1971). 1918 végétől a Kommunista Magyarországi pártjának tagja, a Tanácsköztársaság idején közoktatásügyi népbiztos, 1919 őszétől Bécsben, Berlinben, majd Moszkvában élt, 1920 és 1929 között az illegális kommunista párt egyik vezetője volt. Stratégiai kérdésekben összeütközésbe került a pártvezetéssel, ezért kizárták a pártból. 1938-tól vett részt ismét a magyar kommunista emigráció munkájában. 1945 után egyetemi tanár Magyarországon, a pártvezetéssel többször konfliktusba kerülő ideológus. 1956-ban Nagy Imre kormányának tagja, a forradalom után újjáalakuló állampártba csak 1967-ben veszik vissza. A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól 14. § (2) bekezdése szerint közterület, illetve közintézmény nem viselheti olyan személy nevét, aki a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában részt vett, s mivel Lukács György kétségtelenül részt vett a kommunista rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában, a törvény erejénél fogva Lukács Györgyről közterület nem nevezhető el. Ez a szakvélemény nem arra vonatkozik, hogy tudósi kvalitásai alapján nevezhető-e el utca Lukács Györgyről. Így pusztán a törvényi tényállásból és a Lukács György élettörténetéből adódó konklúziót fogalmaztuk meg, mindenféle további tudományos mérlegelés nélkül.
Majakovszkij	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Orosz-szovjet költő, drámaíró, publicista, az orosz futurizmus fontos személyisége (1893–1930). 1912-től publikál verseket. 1908-tól 1910-ig a bolsevik párt tagja, agitátor. Együttműködik az 1917-es októberi forradalommal, 1919–1921-ben több ezer plakátot készített az Orosz Táviróügynökség részére, 1922 és 1930 között a kommunizmust népszerűsítve sokat utazik Nyugat-Európában és Amerikában. Élete utolsó éveiben a Komszomolszkaja Pravdának dolgozott, de gyakran bírálta a rendszer visszasságait. Magánéleti és politikai problémáinak öngyilkossággal vetett véget. Jóllehet költői munkássága világirodalmi jelentőségű, kétségtelenül részt vett a szovjet önkényuralmi rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában..
Mártírok	használható	MTA BTK-T/5/2013	Az életüket meggyőződésükért önként feláldozó személyek elnevezésére használt általános megnevezés. Eredete a korai keresztényüldözések elszenvedőire vezethető vissza. A

			20. században azonban mindazokra alkalmazták, aki meggyőződésük miatt veszítették életüket. 1945 után leggyakrabban a korábban a kommunizmus ügyéért küzdő, s életüket veszített munkásmozgalmi személyekre utalva használták. Ennek ellenére, mivel a fogalom ma is általános jelentésű, az elnevezés használható.
Makarenkó	használható	MTA BTK-T/5/2013	Ukrán-szovjet pedagógus (1888–1939). 1920-tól Harkov közelében fiatal bűnözők számára létrehozott nevelőintézetet vezetett, pedagógiájának központi gondolata (a korabeli nemzetközi reformpedagógiai irányzatokkal összhangban) az öngazgató, munkára és a gyermekekkel közösen kidolgozott magatartási szabályokra alapozott kollektíva létrehozása és működtetése. A néhány esetre utaló elhíresült makarenkói pofon mítosza ellenére a testi fegyelmezés helyett a kollektíva erejére épített meggyőzés vezette pedagógusi munkáját. Munkássága egyes elemei tükrözték a kommunista önkényuralmi rendszer jellegzetességeit és hozzájárultak fenntartásához, de a harmincas évekre a szovjet pedagógia fő vonala eltávolodott a szabad közösségek építését célzó makarenkói reformpedagógiától. Bár nevének használata közterület és közintézmény elnevezésében a kommunista diktatúra idején vált gyakorivá, Makarenko nemzetközi tekintélye, pedagógiatörténeti jelentősége lehetővé teszi, hogy nevét közterület viselhesse.
Marx Károly	használható, de aggályos	MTA BTK-T/1833-6-1/2012.	Filozófus, közgazdász (1818–1883). A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdésének szó szerinti értelmezése alapján az önkényuralmi rendszer megalapozói közé sorolhatnánk, akárcsak eszmétörténeti értelemben a felvilágosodás nagy gondolkodóit. Az önkényuralmi rendszer kiépítői és fenntartói közé semmi esetre sem sorolhatjuk, mivel az első huszadik századi önkényuralmi rendszernek tekintett szovjet kommunista diktatúra kiépülésének kezdete (1917) előtt több mint harminc évvel meghalt. Bár a XIX. század végén a marxizmus leegyszerűsített változatát több, később XX. századi önkényuralmat előkészítő politikai mozgalom igyekezett kisajátítani és a kommunista diktatúrában a „vulgárm marxizmus” állami ideológiává vált, Marx szellemi teljesítményét az egyetemes művelődéstörténet önmagában nagyra értékeli. Emiatt a mai Németországban (pl. Berlin, München, Frankfurt am Main), Franciaországban vagy Olaszországban több tucat közterület viseli nevét. Ezek azonban mind olyan területek, ahol nem történt próbálkozás tanításainak gyakorlatba való átültetésére. Magyarországon azonban nevének használata közterület elnevezésére erősen aggályos, mivel a marxizmus-leninizmus révén nagy mértékben kötődik a szovjet típusú önkényuralmi rendszerhez. A Marxról elnevezett közterületeket Magyarországon 1990 után szinte mindenhol megváltoztatták, ideértve a közgazdaságtudományi egyetemet is.
Matuzsa György (Aranyosapáti)	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Napszámos, majd mozdonyvezető-tanonc (1923–1956). A MÁV-nál került kapcsolatba az illegális kommunista mozgalommal, ezért letartóztatták. A második világháborúban a nyugati fronton harcolt, angol fogságba esett, ahonnan megszökött. Hazatérése után belép az MKP-ba. Eközben a vásárosnaményi MÁV-állomáson fűtő, majd 1948 és 1950 között rendőr Debrecenben, Budapesten, majd Nagykanizsán. 1950-ben saját kérelmére a határőrséghez helyezik át. 1956-ban határőrként vezénylik Budapestre. Október 24-én részt vesz a fegyveres harcokban a forradalmárok ellen, majd 25-én a pártközpont vé-

			delmére vezényelték, ahol halálos tüdőlővést kapott, amibe október 29-én belehalt. Posztumusz századosná léptették elő, s kitüntették. Nevét 1958-tól Mohácson emléktábla, Vásárosnaményban általános iskola, Vitka községben utca őrizte. Mivel részt vett a kommunista diktatúra fenntartásában, neve nem használható közterület elnevezésére.
Május 1.	használható	MTA BTK-T/1833-7-1/2012	Az 1886. május 1-i chicagói munkássztrájk során a rendőri sortűz áldozatául esett munkásokra emlékezve 1891-ben a II. Internacionálé (a munkás szakszervezetek nemzetközi egyesülése) nyilvánította hivatalosan ünnepnappá május 1-jét. Elsősorban szociáldemokrata ünnep, de 1955 óta XII. Piusz pápa rendelkezése alapján katolikus ünnep is, Munkás Szent József ünnepe. Bár a kommunista diktatúra egyik kiemelt ünnepe volt, ennek ellenére ma is számos országban – így Magyarországon is – a munka ünnepe, munkaszüneti nap. A kifejezés XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül nem utal, ezért használható.
Máté János	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-3-1/2012	Katonatiszt az 1950-es évek első felében (1922–1956), így részt vett a kommunista önkényuralmi rendszer fenntartásában, ezért nevét közterület nem viselheti.
Mező Imre	nem javasolt	MTA BTK-T/5-1-1/2013	Szabósegéd, majd kommunista politikus (1905–1956). Belgiumban belépett a Kommunista Magyarországi Pártjának antwerpeni csoportjába. 1936-tól 1939-ig Spanyolországban harcolt a köztársaságiak oldalán, majd Franciaországban bekapcsolódott a németellenes ellenállási mozgalomba. 1945-től Magyarországon élt és kommunista valamint szakszervezeti funkcionáriusként tevékenykedett. 1954-től a Magyar Dolgozók Pártja Budapesti Bizottságának titkára volt. 1956. október 30-án a Köztársaság téri pártház ostromakor halálos sebet kapott és november 1-én kórházban meghalt. 1956 után a kommunista propaganda a „fasiszta ellenforradalom orvul meggyilkolt áldozatának” nevezte. Esete a „mártírgyártás” tipikus példája. Így neve közterület vagy közintézmény elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint „XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.”
Micsurin	használható, de aggályos	MTA BTK-T/1833-5-1/2012.	Orosz-szovjet botanikus, növénynevelő (1855–1935). Bár pályája korai szakaszának szakmai teljesítményét elismerik, az 1920-as évek végétől a liszenkoizmus-micsurinizmusra hivatkozva az elméletével és gyakorlatával ellentétes nézeteket képviselő tudósokat ellehetetlenítették, börtönbe zárták vagy kivégezték a kommunista diktatúra idején. Önkényuralmi rendszer megalapozásában, kiépítésében, fenntartásában közvetlenül nem vett részt, ugyanakkor neve közvetlenül utal, összekapcsolódik az önkényuralmi rendszer idején történetekre.
Mónus Illés	használható	MTA BTK-T/1833-5-1/2012.	Újságíró (1888–1944). Az 1910-es években különböző szociáldemokrata szakszervezeti lapok szerkesztője. A Tanácsköztársaság idején a szakszervezeti ellenzék tagjaként tevékenykedett. 1927-től az MSZDP pártvezetőségének tagja, majd főtípkára és vezető ideológusa. 1934-től 1938-ig a Szocializmus, 1934-től 1939-ig a Népszava főszerkesztője. 1944. március 19-én a Gestapo letartóztatta. A nyilasuralom alatt meggyilkolták. XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában nem vett részt, így neve használható közterület vagy közintézmény elnevezésére.

Mosolygó Antal	nem javasolt	MTA BTK-T/5-5-1/2013.	Szociáldemokrata, majd kommunista agitátor (1891–1927). A szindikalista munkások, az első világháború idején pedig a forradalmi szocialisták csoportjának tagja. A KMP egyik alapítója, a Tanácsköztársaság idején a Központi Munkás- és Katonatanács tagja és politikai biztos a Vörös Hadseregben. 1921-ben fogolycserével került a Szovjetunióba, ahol tüdőbajban hunyt el. Sírja a Fiumei úti temető munkásmozgalmi panteonjában van. Személyéről közterület nem nevezhető el, mivel részt vett XX. századi önkényuralmi rendszer megalapozásában, kiépítésében és működtetésében.
Munkás	használható	MTA BTK-T/5/2013	Bár az elnevezés közterület vagy közintézmény elnevezésében a kommunista diktatúra idején vált gyakorivá, használata a törvény értelmében nem tiltható meg, mivel ezzel a kifejezés használatát az önkényuralmi rendszerre közvetlenül utalónak tekintenénk. A kifejezés önmagában nem utal közvetlenül önkényuralmi politikai rendszerre, így továbbra is használható.
Münnich Ferenc	nem javasolt	MTA BTK-T/5-31-1/2013.	Jogász, politikus (1886-1967). Politikai biztos a Tanácsköztársaság idején, majd a Szovjetunióba emigrál, harcol a spanyol polgárháborúban. 1956-1966 között az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, 1956. XI. 4.- 1957.II.28. a kormány elnökhelyettese, majd 1958.I.28-ig első elnökhelyettese; 1958.I.28.-1961.IX.13. között a minisztertanács elnöke az 1956-ot követő kivégzések idején. Neve közterület vagy közintézmény elnevezésében nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.
Népfront	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-6-1/2012	Általában különböző irányzatok széles körű politikai együttműködését jelenti, többnyire kommunista kezdeményezésre, valamilyen közös cél elérése érdekében (így például háborúellenesség, antifaszizmus). A kifejezés Magyarországon a Magyar Függetlenségi Népfronthoz (1949–1954), illetve a Hazafias Népfronthoz (1954) kapcsolódik. Előbbi a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontból alakult meg Rákosi Mátyás elnökségével, kommunista túlsúllyal. Az 1949-es országgyűlési választáson a Népfront listáin kívül másra nem is lehetett szavazni, ezért az önkényuralmi rendszer kiépülésének egyik szimbóluma. Ebből a szervezetből alapult társadalmi szervezatként a Hazafias Népfront, amelynek a Kádár-korszakban elsődleges szerepe a tanácsi és országgyűlési áldemokratikus választások lebonyolítása és a látszólagos társadalmi mozgósítás volt. Nem javasoljuk a kifejezés használatát, mivel az a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint „XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.”
Néphadsereg	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	A Magyar Népköztársaság haderejének hivatalos elnevezése Magyar Néphadsereg volt 1951 és 1990 között, vagyis a kommunista rendszer idején. A Néphadsereg politikai felügyeletét az MSZMP látta el. Ezért nem javasolt a kifejezés használata közterület vagy közintézmény elnevezésében, mivel az a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdésének szerint „XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.”
Népkert	használható	MTA BTK-T/1833-1-1/2012	Az elnevezés használata nem önkényuralmi rendszer idején vált gyakorivá, nem utal

			közvetlenül önkényuralmi politikai rendszerre, így továbbra is használható közterület elnevezésére.
Nógrádi Sándor	nem javasolt	MTA BTK-T/5-31-1/2013.	Villanyszerelő, politikus (1894-1971). 1919 februárjától tagja Kommunisták Magyarországi Pártjának. 1919 augusztusa után Csehszlovákiába távozott, majd a Kommunista Ifjúsági Internacionálé, illetve a Kommunista Internacionálé megbízásából számos európai országban szervezte a kommunista mozgalmakat. 1944-ben partizáncsoport parancsnok és 1945-től haláláig tagja a KMP, az MDP, majd az MSZMP Központi Vezetőségének, illetve a Központi Bizottságnak. 1949 és 1956 között vezérezredesi rendfokozattal a Magyar Néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, mint ilyen – Farkas Mihály mellett – számos törvénytelen per aktív közreműködője. 1960 és 1966 között az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának elnöke. Neve közterület vagy közintézmény elnevezésében nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.
Oprendek Sándor	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	1956. november 4. után Miskolcon államvédelmi őrnagy volt. A munkástanácsok betiltása miatt felvonulókra a szovjet csapatok és karhatalmista egységek 1956. december elején sortűzet adtak. A vérengzés ellen tiltakozók a laktanyához vonultak, majd benyomultak a laktanya területére. Eközben Oprendeket tisztázatlan körülmények között lelőtték. Több borsodi településen utcát neveztek el róla. Más források kapcsolatba hozták nevét a korábbi miskolci sortűzek elrendelőivel is. Részt vett XX. századi önkényuralmi rendszer fenntartásában, így nevének használata közterület vagy közintézmény elnevezésében nem javasolt.
Partizán	nem javasolt	MTA BTK-T/5-4-1/2013	Irregularis katonai „szervezet”, amely általában az ellenség által elfoglalt területeken, az ellenség hátában tevékenykedik. Amennyiben a „partizánok” nem tartják be a nemzetközi hadijog előírásait, úgy minden kor minden hadereje terroristáknak tartja őket és akként lép fel velük szemben. A partizán kifejezést Magyarországon általában a második világháború során németek ellen harcoló szovjet fegyveresekre használták, ezért a fogalom jelentése hazánkban sokak számára a kommunista szinonimájává is vált. Magyarországon 1945 után az alig létező partizánok jelentős szervezetet hoztak létre – Magyar Partizán-szövetség –, amelynek tagjai közé évtizedekig többnyire csak a volt szovjet alakulatokhoz tartozott partizánokat vettek fel. Az 1980-as évektől a szervezet átalakult, és a tagfelvétel más „ellenállókra” is kiterjedt. Mivel a kifejezés közvetlenül utal az önkényuralmi politikai rendszer kiépítését elősegítő idegen állam fegyveres erejére, a szovjet hadseregre és annak irregularis katonai „szervezetére”, nem használható közterület elnevezésére.
Pálfi Ernő	nem javasolt	MTA BTK-T/5-5-1/2013.	Politikus (1907–1982). 1932-től az MSZDP nyíregyházi szervezetének tagja, illegális kommunista. 1945. júniustól az MKP nyíregyházi városi titkára, 1945–1948-ban a Szabolcs vármegyei Nemzeti Bizottság elnöke. 1948. március 28-tól Szabolcs megye kommunista párti főispánja. 1949. júniustól a Belügyminisztériumban osztályvezető. 1951-től az Állami Egyházügyi Hivatal győri megbízottja, 1952-től az Autókereskedelmi Vállalat

			fővárosi telepvezetője. 1956 tavaszától 1959-ig a Hazafias Népfront országos központjában előadó, majd személyzeti osztályvezető. 1959-től 1968-as nyugdíjazásáig az angyalföldi Gyógyszeralapanyag Készletező Vállalat igazgatója. Személyéről közterület nem nevezhető el, mivel részt vett XX. századi önkényuralmi rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában.
Pokrócz Ferenc (Balmazújváros)	használható	MTA BTK-T/5/2013	Balmazújvárosi földműves, kisbirtokos, agrárszocialista (1864–1942). Egyik szervezője az 1898-ban csendőrsortúzzal végződő aratósztrájkknak; alapítója a Földmívelő Egyletnek, a Balmazújvárosban megalakított Országos Földmívelő Párt (1908–1912) titkára. Főszerkesztője volt a Föld Népének. 1918-ban vezetésével alakult meg a helyi Nemzeti Tanács, és részese volt az országban először megkezdett földosztásnak. XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában nem vett részt, így neve használható közterület vagy közintézmény elnevezésére.
Puskin	használható	MTA BTK-T/5/2013	Orosz költő, író (1799–1837). A világirodalom meghatározó alakja, a modern orosz irodalmi nyelv egyik megteremtője. Bár nevének használata közterület és közintézmény elnevezésében a kommunista diktatúra idején gyakori volt, továbbra is használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában nem vett részt.
Prohászka Ottokár	használható	MTA BTK-T/5-9-1/2013	Neve nem hozható kapcsolatba XX. századi önkényuralmi rendszerek működtetésével, ezért nevének használata közterület elnevezésében nem igényel akadémiai állásfoglalást.
Rajk László	nem javasolt	MTA BTK-T/5-5-1/2013	Magyar–francia szakos középiskolai tanár, kommunista politikus (1909–1949). 1946. március 20-a és 1948. augusztus 5-e között belügyminiszter, majd rövid ideig külügyminiszter. Mint belügyminiszter az 1945-ben megindult magyarországi demokratizálódási folyamat egyik közismert akadályozója, koncepciók perék aktív közreműködője, az ÁVÓ, illetve BM ÁVH „felügyelője”. Belügyminisztersége idején számolták fel a magyarországi civil egyesületeket, szervezeteket, kezdődött meg a B-listázás és indult meg a koncepciók perék sokasága. Az 1947. augusztus 31-i országgyűlési választások alkalmával a választási csalások egyik irányítója. A Magyar Kommunista Párt meghatározó vezető személyisége. A párt magyarországi és Szovjetunióból hazatért vezetői közötti belső harc áldozata. Neve közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.
Révai József	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Politikus, író, publicista, ideológus (1898–1959). Parlamenti képviselő (1944–1959), 1945–1953 között és 1956. július-október között az MDP PB tagja, 1945–1953 között az MDP Titkárság tagja, 1950–1951-ben a párt főtitkárhelyettese; 1945–1950 között a Szabad Nép főszerkesztője és a pártközpont különböző osztályainak vezetője; 1949–1953 között népművelési miniszter, 1953–1958 között az elnöki tanács helyettes elnöke, 1958–1959 között (haláláig) az elnöki tanács tagja. Neve közterület vagy közintézmény

			elnevezésében nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.
Rosenberg házaspár	nem javasolt	MTA BTK-T/5-9-1/2013.	Az Egyesült Államokban 1953-ban, a McCarthy-féle antikommunista hisztéria jegyében kémkedés vádjával kivégzett kommunista házaspár. A vád szerint a házaspár szivárogtatta ki a Szovjetunióknak az atombomba terveit. A perben bűnösnek találták a házaspárt, s végül Eisenhower elnök a széles körű nemzetközi tiltakozás ellenére sem adott nekik kegyelmet. Bűnösségük ezzel együtt mind a mai napig nem bizonyítható egyértelműen. A házaspár kivégzésének esetét a szovjetek Amerika-ellenes propagandájukban használták fel. Ezért nevük kapcsolható XX. századi önkényuralmi politikai rendszer fenntartásához, így közterület elnevezésére nem használható.
Rózsa Ferenc	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-7-1/2012	Kommunista építészmérnök, újságíró (1906–1942). Az illegális kommunista mozgalom egyik központi szervező egyénisége. 1942 júniusában letartóztatták, a börtönben halt meg. Neve közterület vagy közintézmény elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszerhez kapcsolható.
Rudas László	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Filozófus, egyetemi tanár, az MTA tagja (1885–1950). 1905-től a Népszava munkatársa, a baloldali radikális pártellenzék tagja. 1918-ban részt vett a KMP megalapításában, a párt Központi Bizottságának tagja és a Vörös Újság szerkesztője lett. Az 1920-as években részt vett az emigráns kommunista mozgalomban, később a Szovjetunióban a Marx-Engels-Lenin Intézet munkatársa. 1945 után hazatért, a Közgazdaságtudományi Egyetem rektora lett. Az 1940-es évek végén az egyeduralomra törő MKP és a proletárdiktatúra egyik fő ideológusa, a Rákosi-diktatúra fontos szellemi támogatója. Neve ezért közterület elnevezésére a 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint nem használható.
Sallai	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-3-1/2012	Sallai Imre kommunista magántisztviselő (1897–1937). Részt vett a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakításában, a Tanácsköztársaság idején a Belügyi Népbizottságon dolgozott. Az 1920-as években Bécsben és Moszkvában látott el pártmegbízásokat. 1931-ben illegális pártmunkára hazatért, 1932 júliusában letartóztatták és egy rögtönítélő bíróság ítélete alapján kivégezték. Neve a vele egyidőben kivégzett Fürst Sándoréval együtt a kommunista ellenállás jelképe lett, így közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése alapján XX. századi önkényuralmi politikai rendszer fenntartáshoz kapcsolható.
Sallai Imre	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-3-1/2012	Sallai Imre kommunista magántisztviselő (1897–1937). Részt vett a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakításában, a Tanácsköztársaság idején a Belügyi Népbizottságon dolgozott. Az 1920-as években Bécsben és Moszkvában látott el pártmegbízásokat. 1931-ben illegális pártmunkára hazatért, 1932 júliusában letartóztatták és egy rögtönítélő bíróság ítélete alapján kivégezték. Neve a vele egyidőben kivégzett Fürst Sándoré-

			val együtt a kommunista ellenállás jelképe lett, így közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése alapján XX. századi önkényuralmi politikai rendszer fenntartáshoz kapcsolható.
Ságvári Endre	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-4-1/2012	Jogász, fővárosi tisztviselő (1913–1944). Az 1930-as évek második felétől kapcsolódott be az antifasiszta illegális kommunista mozgalomba. Az Országos Ifjúsági Bizottság egyik vezetője. 1942-től illegalitásba vonult. 1944-ben a Békepárt Béke és Szabadság című lapjának szerkesztője. Tevékenységét a csendőrség felfedte, és a letartóztatására tett kísérletkor fegyveres harcban halálos sebet kapott. Neve a kommunista áldozatvállalás jelképe lett, így közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése alapján XX. századi önkényuralmi politikai rendszer fenntartáshoz kapcsolható.
Ságvári Endre KISZ lakótelep	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	Jogász, fővárosi tisztviselő (1913–1944). Az 1930-as évek második felétől kapcsolódott be az antifasiszta illegális kommunista mozgalomba. Az Országos Ifjúsági Bizottság egyik vezetője. 1942-től illegalitásba vonult. 1944-ben a Békepárt Béke és Szabadság című lapjának szerkesztője. Tevékenységét a csendőrség felfedte, és a letartóztatására tett kísérletkor fegyveres harcban halálos sebet kapott. Neve a kommunista áldozatvállalás jelképe lett, így közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése alapján XX. századi önkényuralmi politikai rendszer fenntartáshoz kapcsolható. A KISZ (Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség, 1957–1989) az önkényuralmi politikai rendszerben meghatározó szereppel bíró Magyar Szocialista Munkáspárt ifjúsági szervezete volt. Mivel a kifejezés a kommunista diktatúrára, így XX. századi önkényuralmi rendszerre közvetlenül utal, közterület vagy közintézmény neveként nem használható.
Schönherz Zoltán	használható, de aggályos	MTA BTK-T/5/2013	Elektromérnök (1905–1942). Prágai egyetemistaként kapcsolódott a munkásmozgalomhoz, és részt vett a Magyar Fialok Szövetsége szervezésében. Az első bécsi döntés után illegalitásba vonult, és miután a KMP-vel összeköttetésbe került, az Országos Ifjúsági Bizottság munkájában is szerepet vállalt. 1940 decemberétől a KMP háborúellenes agitációjának szervezője, a tüntetéseket is szervező Függetlenségi Bizottság irányítója. Az illegális Szabad Nép szerkesztésében is közreműködött, a lap első számának vezércikkét is ő jegyezte. 1942 júliusában letartóztatták, perében halálra ítélték. A Margit körúti fogház udvarán 1942. október 9-én végezték ki. A mozgalom mártírjaként a kommunista rendszer propagandája gyakran használta nevét. Így bár önkényuralmi rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában nem volt szerepe, neve összekapcsolható az önkényuralmi rendszer fenntartásával, ezért közterület elnevezésére aggályos.
Somogyi Béla	használható	MTA BTK-T/5-3-1/2013	Újságíró (1868–1920). 1905-től a szociáldemokrata Népszava munkatársa. A Tanácsköztársaságban elvi fenntartásai miatt szerepet nem vállalt, így nem vett részt önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában. A Tanácsköztársaság után a Népszava felelős szerkesztője lett. Csak halálának körülményei (Bacsó Béla-

			val együtt hurcolták el) és nevének későbbi felhasználása a kommunista propagandában tették őt „kommunista mártírrá”. Bár nevének használata közterület vagy közintézmény elnevezésében a kommunista diktatúra idején vált általánossá elsősorban halálának körülményei miatt, a törvény értelmében maga a személy nem vett részt XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában, így neve továbbra is használható közterület vagy közintézmény elnevezésében.
Somogyi József	használható	MTA BTK-T/5-9-1/2013.	Szobrász (1916–1993) Első kiemelkedő műve az 1953-as Martinász szobor, amely – bár a kommunista diktatúra propaganda célokra is felhasználta – a korszak szobrászatának egyik legfontosabb alkotása. Az 1960-as években a nevéhez fűződik a budapesti Mednyánszky-síremlék, a hódmezővásárhelyi Szántó Kovács János emlékmű, a szigetvári Zrínyi-lovasszobor, amelyek az 1945 utáni magyar szobrászat természetelvű, figuratív ágazatának fő művei közé sorolhatók. 1963–1993-ig a Magyar Képzőművészeti Főiskola tanára, 1968–1977-ig a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének elnöke; 1975–1980 között az Elnöki Tanács tagja; 1975–1992 között a Magyarországi Református Egyház világi elnöke; 1992-től a Magyar Művészeti Akadémia alapító és elnökségi tagja volt. Neve közterület vagy közintézmény elnevezésében használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában nem vett részt.
Stromfeld Aurél	használható	MTA BTK-T/5/2013	Hivatásos honvédtiszt (1878–1927). A császári és királyi Hadiiskola elvégzése után vezérkari tiszt, legmagasabb rendfokozata vezérkari ezredes. Kitűnő katonai teljesítményt nyújtott az I. világháborúban, 1918–1919-ben rövid ideig a Ludovika Akadémia parancsnoka, majd 1919 januárja és márciusa között hadügyi államtitkár. (A MOVE létrehozásában aktív szerepet vállalt.) 1919 áprilisa és júniusa között a Vörös Hadsereg vezérkari főnöke. 1919 júniusában lemondott. 1920 júliusában 2 év 9 havi szabadságvesztésre ítélték. 1921 augusztusában amnesztiával szabadult. 1923 márciusában néhány hónapos vizsgálati fogság után szabadlábba helyezték. 1930-ban Stromfeld özvegyének Gömbös Gyula honvédelmi miniszter előterjesztésére az államfő a mindenkori ezredesi nyugellátásnak megfelelő kegydíjat adományozott. 1945-ben posztumusz vezérezredessé nevezték ki. Kétségtelenül aktívan részt vett a Tanácsköztársaság, tehát egy önkényuralmi rendszer fenntartásában, de kiemelkedő katonai teljesítménye nem az önkényuralmi politikai rendszer kiépítését, hanem a haza védelmét szolgálta, így róla közterület elnevezhető.
Szabadság	használható	MTA BTK-T/1833-1-1/2012	Bár az elnevezés a kommunista diktatúra idején vált gyakorivá, használata a törvény értelmében nem tiltható meg, mivel ezzel a kifejezés használatát az önkényuralmi rendszerre közvetlenül utalónak tekintenénk. A kifejezés önmagában nem utal közvetlenül önkényuralmi politikai rendszerre, így továbbra is használható közterület elnevezésére.
Szabó Ervin	használható	MTA BTK-T/5/2013	Társadalomtudós, könyvtáros (1877–1918). 1901-től a fővárosi könyvtár munkatársa, 1911-től igazgatója. Könyvtárigazgatóként világviszonylatban is modernnek számító könyvtári ellátást, művelődési lehetőséget biztosított a főváros lakosságának. Könyvtáro-

			si munkája mellett a szociáldemokrata Népszava irodalmi rovatának kialakítója. 1903-tól több társadalomtudományi munka szerzője, 1906-tól a Társadalomtudományi Társaság alelnöke. Társadalomtudományi, irodalmi és politikai tevékenysége egyaránt a korai szocialista mozgalomhoz kötik, annak számos nemzetközi alakjával állt kapcsolatban. Közel állt hozzá a forradalmi terror gondolata is, de mivel 1918 szeptemberében halt meg, ezért tevőleges szerepet nem játszott ilyen jellegű cselekményekben. A fővárosi könyvtár ma is róla van elnevezve, ennek kapcsán 2010-ben vita alakult ki. Neve közterület vagy közintézmény elnevezésében használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában nem vett részt.
Szabó Erzsébet (Paks)	nem javasolt	MTA BTK-T/5-12-1/2013	Az 1919-es kommunista direktórium paksi tagja. A kommün bukása után a tisztí különítményesek kivégezték. Neve összekapcsolható XX. századi önkényuralmi rendszer működtetésével, ezért nem használható közterület elnevezésére.
Szántó Kovács János	használható	MTA BTK-T/5/2013	Hódmezővásárhelyi földműves, a helyi agrárszocialista mozgalom vezetője (1852–1908). Szegényparaszti sorba született, kubikosként, átmenetileg rendőrként, majd ismét kubikosként dolgozott. A hódmezővásárhelyi munkás olvasóegylet elnöke lett, s a helyi elégedetlen szegényparasztok és munkások érdekeit képviselte. Mozgalmuk tagjait mint szocialista rendbontókat fogták perbe, s végül öt év börtönre ítélték. Emiatt az államszocializmus idején a munkásmozgalom előfutáraként hivatkoztak rá. Helyi kultusza Hódmezővásárhelyen és Orosházán van. Neve közterület vagy közintézmény elnevezésében használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában nem vett részt.
Sziklai Sándor	nem javasolt	MTA BTK-T/5-5-1/2013.	Szegényparaszt földmunkás, kommunista aktivista (1895–1956). Az 1956-ot követő kommunista mártírológia egyik legfontosabb szereplője a „véres ellenforradalmi terror” egyik áldozataként. Apósával együtt 1956. október 26-án halt meg nehezen tisztázható körülmények között. A kapcsolódó perben 1958-ban két végrehajtott halálos ítélet hoztak. 1919-ben vöröskatona volt, harcolt a spanyol polgárháborúban, a második világháború alatt a Szovjetunióban működő magyar partizaniskola tanára lett. 1953-tól 1956-ig a Hadtörténeti Intézet igazgatója, ezredes. Neve közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásához és fenntartásához kapcsolható.
Szűcs József (Kiskunhalas)	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013.	Tanító, szociáldemokrata politikus (1874–1919). 1912-től Kiskunhalason a tanfelügyelőségben dolgozott, majd a Központi Iskolában tanított. 1914–1915-ben katona. 1919-ben a kiskunhalasi munkástanács tagja, majd elnöke. Emellett újságíró, pedagógiai tanfolyamokat szervezett. Különítményesek ölték meg. Neve közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

			14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásához és fenntartásához kapcsolható.
Tanács	nem javasolt	MTA BTK-T/5-32-1/2013.	A „Tanács” kifejezés közterület elnevezésekben a kommunista diktatúra idején vált gyakorivá a szovjet mintára meghonosított tanácsrendszerre utalva. Mivel a kifejezés közterület elnevezéseként a tanácsrendszerre utal, ezért nem javasoljuk használatát, mivel az a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint „XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.”
Takács György (Paks)	nem javasolt	MTA BTK-T/5-12-1/2013.	Az 1919-es kommunista direktórium paksi tagja. A kommün bukása után a tiszti különítményesek kivégezték. Neve közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásához és fenntartásához kapcsolható.
Tartsay Vilmos	használható	MTA BTK-T/5/2013.	Hivatásos katonatiszt (1901–1944). A magyar királyi honvédség egyik legtehetségesebb fiatal vezérkari tisztje. Zsidó származása miatt 1941 augusztusában a honvédségből nyugállományba helyezték, a polgári életben helyezkedett el. 1944-ben csatlakozott a nemzeti ellenállási mozgalomhoz. 1944 novemberében letartóztatták és halálra ítélték. 1944. december 8-án kivégezték. 1945-ben posztumusz ezredessé nevezték ki. Számos közterület viseli a nevét. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint neve XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül nem utal, így köztér vagy közintézmény elnevezésében használható.
Terv	használható	MTA BTK-T/5-10-1/2013.	Bár az elnevezés a kommunista diktatúra idején vált gyakorivá, használata a törvény értelmében nem tiltható meg, mivel ezzel a kifejezés használatát az önkényuralmi rendszerre közvetlenül utalónak tekintenénk. A kifejezés önmagában nem utal közvetlenül önkényuralmi politikai rendszerre, így továbbra is használható.
Tolbuhin	nem javasolt	MTA BTK-T/5-6-1/2013	Fjodor Ivanovics Tolbuhin szovjet marsall (1894–1949). Csapatai főszerepet játszottak Budapest ostromában. Mivel Tolbuhin idegen ország fegyveres erejének vezetőjeként hozzájárult a kommunista diktatúra magyarországi megalapozásához, neve közterület elnevezésére nem használható.
Új élet	használható	MTA BTK-T/5-31-1/2013.	Bár az „Új élet” elnevezés a kommunista diktatúra idején is gyakori volt, jelentése önmagában nem utal a kommunista diktatúrára, használata egyházi intézményekhez is kötődik (kiadó, folyóirat). A kifejezés a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül nem utal, így köztéri elnevezésként használható.
Újvilág	használható	MTA BTK-T/1833-7-1/2012.	Bár az elnevezést használhatták a szocializmus szinonimájaként (pl. Újvilág Termelőszövetkezet) is, mára ez a jelentés kikopott, és a kifejezés elsősorban az amerikai kontinensre utal, mivel a kifejezés születésekor az európaiaknak Amerika még új volt. Számos európai nagyvárosban Amerika felfedezésére utalva utcát neveztek el az újvilágról, Pesten például a Semmelweis utca régi neve Neue Welt, majd Újvilág utca lett. Varsó egyik

			legfontosabb sugárútjának régi neve a mai napig Nowy Świat, vagyis Újvilág. Antonín Leopold Dvořák legismertebb (9. e-moll) szimfóniájának címe (Az új világból) és zenei motívumai is az amerikai földrészre utalnak. A kifejezés a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül nem utal, így köztér vagy közintézmény elnevezésében használható.
Úttörő	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-8-1/2012	A kifejezés közterület vagy közintézmény neveként a Magyar Úttörők Szövetségének egykori tagjára vonatkozik. A Magyar Úttörők Szövetségének legfontosabb feladata az iskolás gyermekek kommunista ideológia szerinti nevelése, valamint a DISZ (Dolgozó Ifjúság Szövetsége), illetve 1957-től a KISZ (Kommunista Ifjúsági Szövetség) tagságra történő felkészítés volt. E két utóbbi szervezet az önkényuralmi politikai rendszerben meghatározó szereppel bíró kommunista párt (Magyar Dolgozók Pártja, majd Magyar Szocialista Munkáspárt) ifjúsági szervezete volt. Mivel a kifejezés a kommunista diktatúrára, így XX. századi önkényuralmi rendszerre közvetlenül utal, közterület vagy közintézmény neveként nem használható.
Vöröscsillag	nem javasolt	MTA BTK-T/5-5-1/2013.	A „vöröscsillag” kifejezés Magyarországon a kommunista diktatúra jelképeként vált ismertté, ezért a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint „XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.” Emiatt a kifejezés közterület vagy közintézmény elnevezésében nem használható.
Vörös hadsereg	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-3-1/2012	A kifejezés idegen ország fegyveres erejére, a szovjet hadseregre utal, amely döntő módon járult hozzá a kommunista diktatúra magyarországi megalapozásához és fenntartásához. A kifejezés önkényuralmi rendszerre közvetlenül utal, így közterület elnevezésére nem használható.
Vörös hajnal	nem javasolt	MTA BTK-T/5/2013	A Vörös hajnal kifejezés Magyarországon a kommunista diktatúra jelképeként vált ismertté, amennyiben azt ebben az időszakban közterület vagy közintézmény elnevezésében használták, ezért a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint „XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.” Emiatt a kifejezés közterület vagy közintézmény elnevezésében nem használható.
Wiedemann Antal (Paks)	nem javasolt	MTA-BTK-T/5-12-1/2013.	Az 1919-es kommunista direktórium paksi tagja. A kommün bukása után a tisztí különítményesek kivégezték. Neve közterület elnevezésére nem használható, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásához és fenntartásához kapcsolható.
Zalka Máté	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-1-1/2012	Kommunista mozgalmi vezető (1896–1937). 1916-ban orosz hadifogságba került és 1917 után a Vörös Hadseregben harcolt. Később a szovjet állambiztonsági szervek munkatársa, a mezőgazdaság erőszakos kollektivizálásának aktív résztvevője. Irodalmi

			tevékenységet is kifejtett. A szovjetunióbeli magyar kommunista emigráció tevékeny tagja, különböző szovjet intézmények (pl. Forradalmi Színház stb.) vezetője. 1936-tól Spanyolországban a köztársaságiak oldalán Lukács Pál néven harcolt és esett el. A szovjet állambiztonsági szervek munkatársaként és szovjet állami intézmények vezetőjeként aktívan részt vett a kommunista diktatúra kiépítésében és fenntartásában, ezért neve közterület elnevezésére nem használható.
Zója	nem javasolt	MTA BTK-T/1833-3-1/2012	Állítólagos szovjet partizánlány, komszomolista (1923–1941), akit a kommunista propaganda szerint a németek hosszas kínzások után végeztek ki. A szovjet ifjú kommunista példaképe a második világháború éveiben és 1945 után, ezért neve kapcsolódik a kommunista önkényuralmi rendszer fenntartásához, így közterület elnevezésére nem használható.